

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ บทคัดย่อภาษาไทย บทคัดย่อภาษาอังกฤษ สารบัญตาราง สารบัญภาพ บทที่ 1 บทนำ	หน้า ค ง จ ช ญ 1 1 1 1 1 3
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1.2 วัตถุประสงค์ 1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ³ 1.4 ขอบเขตการวิจัย 1.5 นิยามศัพท์ ⁴	3 3 3 3 4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 วิตามินเอ ⁵	5
2.2 แครอทน้อยดี ⁶	11
2.3 นำมันปาล์ม ⁷	18
2.4 นมผง ⁸	21
2.5 การเสริมวิตามินในนม ⁹	29
บทที่ 3 อุปกรณ์ สารเคมี และวิธีการทดลอง	32
3.1 วัตถุคิบ ¹⁰	32
3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ ¹¹	32
3.3 สารเคมี ¹²	32
3.4 วิธีการทดลอง ¹³	34

บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผล	45
4.1 ศึกษาภาวะที่เหมาะสมในการเสริมนิรดิษต์ในคริสต์นิกายที่สกัดได้จากน้ำมันปาล์มดิน ในน้ำนมที่ทำเป็นผงโดยวิธีการอบแห้งแบบพ่นฟอย	45
4.2 การศึกษาความคงตัวของแคร์โนอยด์ในนมผง	55
4.3 การศึกษาสมบัติทางประสาทสัมผัสของนมผง	68
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุปผลการทดลอง	70
5.2 ข้อเสนอแนะ	71
เอกสารอ้างอิง	72
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก ตารางผลการทดลอง	82
ภาคผนวก ข ภาพประกอบ	100
ภาคผนวก ค วิธีการวิเคราะห์คุณภาพ	104
ภาคผนวก ง แบบประเมินสมบัติทางประสาทสัมผัส	110
ประวัติผู้เขียน	112

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 สารในกลุ่มแคลโพรทีนอยด์เมื่อเปรียบเทียบเป็นกิจกรรมของวิตามินเจ	15
2.2 องค์ประกอบและปริมาณของกรดไขมันในน้ำมันปาล์มดิบ	20
2.3 ปริมาณแคลโพรทีนของน้ำมันปาล์มเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์อาหารชนิดอื่นๆ	21
2.4 ค่าสารอาหารที่แนะนำให้บริโภคประจำวันสำหรับคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป	31
4.1 ค่าการดูดกลืนแสงของบีตาแคลโพรทีนมาตรฐานที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตร	46
4.2 สมบัติของน้ำนมคีนรูปที่ใช้เป็นวัตถุคิด	48
4.3 ลักษณะของนมผงเสริมบีตาแคลโพรทีนที่อบแห้งในสภาพต่างๆ	50
4.4 ผลของการใช้น้ำมันถั่วเหลืองหรือน้ำมันดอกทานตะวันเป็นตัวละลายแคลโพรทีนอยด์ร่วมกับทิศทางการพ่นกระಡุมร้อน ในการอบแห้งน้ำนมเสริมบีตาแคลโพรทีนด้วยวิธีอบแห้งแบบพ่นฟอยย์ต่อสมบัติของนมผง	52
4.5 การลดลงของปริมาณบีตาแคลโพรทีนที่เสริมในนมหลังการทำแห้ง	54
4.6 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด (โคโลนีต่อกรัม) ของนมผงเสริมบีตาแคลโพรทีนระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	67
4.7 ผลการวิเคราะห์สมบัติทางประสาทสัมผัสของนมผงเสริมบีตาแคลโพรทีน	68
ก-1 การเปลี่ยนแปลงอนุพันธ์ของแคลโพรทีนในนมผงของสิ่งทดลอง SB-CO ตลอดระยะเวลาที่เก็บรักษา	83
ก-2 การเปลี่ยนแปลงอนุพันธ์ของแคลโพรทีนในนมผงของสิ่งทดลอง SB-CT ตลอดระยะเวลาที่เก็บรักษา	84
ก-3 การเปลี่ยนแปลงอนุพันธ์ของแคลโพรทีนในนมผงของสิ่งทดลอง SF-CO ตลอดระยะเวลาที่เก็บรักษา	85
ก-4 การเปลี่ยนแปลงอนุพันธ์ของแคลโพรทีนในนมผงของสิ่งทดลอง SF-CT ตลอดระยะเวลาที่เก็บรักษา	86
ก-5 ปริมาณบีตาแคลโพรทีนทั้งหมด (ไมโครกรัมต่อกรัม) ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 100 วัน	87
ก-6 ปริมาณ all-trans-β-carotene (ไมโครกรัมต่อกรัม) ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 100 วัน	88

ก-7	ค่าสี L ของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	89
ก-8	ค่าสี a* ของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	90
ก-9	ค่าสี b* ของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	91
ก-10	ค่าสี C* (chroma) ของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	92
ก-11	ค่าสี h* (hue angle) ของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	93
ก-12	ค่าสี L ของน้ำนมเสริมบีต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	94
ก-13	ค่าสี a* ของน้ำนมเสริมบีต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	95
ก-14	ค่าสี b* ของน้ำนมเสริมบีต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	96
ก-15	ค่าสี C* (chroma) ของน้ำนมเสริมบีต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	97
ก-16	ค่าสี h* (hue angle) ของน้ำนมเสริมบีต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	98
ก-17	ปริมาณความชื้นของนมผงเสริมบีต้าแคโรทีนระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	99

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1 สูตรโครงสร้างของเรตินอล	6
2.2 การเปลี่ยนบีตาแคโรทีนเป็นวิตามินเอในร่างกาย	7
2.3 โครงสร้างของแคโรทีโนยด์	11
2.4 โครงสร้างของไลโคพีน	12
2.5 โครงสร้างของแแกมมาแคโรทีน	12
2.6 โครงสร้างของแอลฟ่าแคโรทีน และบีตาแคโรทีน	12
2.7 โครงสร้างของคริพโตแซนทิน	13
2.8 ลักษณะรูปแบบชีสและทรานส์ในโครงสร้างของแคโรทีโนยด์	14
2.9 แผนภูมิการสลายตัวของ <i>all-trans</i> - β -carotene	16
4.1 グラฟมาตรฐานความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความเข้มข้นของบีตาแคโรทีน กับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตร	46
4.2 โคมาราโต้แกรมของอนุพันธ์แคโรทีนในสารสกัดแคโรทีโนยด์ที่เตรียมในรูปน้ำมัน โดยใช้น้ำมันถั่วเหลืองจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	55
4.3 โคมาราโต้แกรมของอนุพันธ์แคโรทีนในสารสกัดแคโรทีโนยด์ที่เตรียมในรูปน้ำมัน โดยใช้น้ำมันดอกทานตะวันจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	56
4.4 โคมาราโต้แกรมของแคโรทีนในตัวอย่างสิ่งทราย SB-CO หลังผ่านการอบแห้ง แบบฉีดพ่นฟอยจาก การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	56
4.5 โคมาราโต้แกรมของแคโรทีนในตัวอย่างสิ่งทราย SB-CT หลังผ่านการอบแห้ง แบบฉีดพ่นฟอยจาก การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	57
4.6 โคอมาราโต้แกรมของแคโรทีนในตัวอย่างสิ่งทราย SF-CO หลังผ่านการอบแห้ง แบบฉีดพ่นฟอยจาก การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	57
4.7 โคอมาราโต้แกรมของแคโรทีนในตัวอย่างสิ่งทราย SF-CT หลังผ่านการอบแห้ง แบบฉีดพ่นฟอยจาก การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	57
4.8 การเปลี่ยนแปลงของ <i>all-trans</i> - α -carotene ในนมผง ที่รับประทานต่อๆ	58
4.9 การเปลี่ยนแปลงของ 9- <i>cis</i> - α -carotene ในนมผง ที่รับประทานต่อๆ	59

4.10 การเปลี่ยนแปลงของ 13-cis และ 13'-cis- α -carotene ในนมผงที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	59
4.11 การเปลี่ยนแปลงของ non-identified cis - α -carotene ในนมผงที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	60
4.12 การเปลี่ยนแปลงของ all-trans- β -carotene ในนมผงที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	60
4.13 การเปลี่ยนแปลงของ 9-cis- β -carotene ในนมผง ที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	61
4.14 การเปลี่ยนแปลงของ 13-cis- β -carotene ในนมผง ที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	61
4.15 การเปลี่ยนแปลงของ 15-cis- β -carotene ในนมผง ที่ระยการเก็บรักษาต่างๆ	62
4.16 ปริมาณของบีตานแคโรทีนในนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	63
4.17 ค่าสี L ของนมผงเสริมเบต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	63
4.18 ค่าสี a* ของนมผงเสริมเบต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	64
4.19 ค่าสี b* ของนมผงเสริมเบต้าแคโรทีนในรูปนมผงระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	64
4.20 ค่าสี L ของน้ำนมเสริมเบต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงตลอดการเก็บรักษา	65
4.21 ค่าสี a* ของน้ำนมเสริมเบต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงตลอดการเก็บรักษา	65
4.22 ค่าสี b* ของน้ำนมเสริมเบต้าแคโรทีนที่ได้จากการละลายนมผงตลอดการเก็บรักษา	66
4.23 ปริมาณความชื้นของนมผงเสริมเบต้าแคโรทีนระหว่างการเก็บรักษา 100 วัน	66
ข-1 น้ำมันปาล์มดิบ	101
ข-2 น้ำมันปาล์มดิบที่ผ่านการกำจัดกัม	101
ข-3 สารสกัดแคโรทีนอยด์ที่ผ่านการกรองแยกไขมันที่ตกลงกอกออกแล้ว	101
ข-4 สารสกัดแคโรทีนอยด์ที่ผ่านการระ夷เยกเซนด้วยระบบสูญญากาศ	101
ข-5 สารสกัดแคโรทีนอยด์ที่ผ่านกระบวนการสารปอนิฟิเคชันและระ夷เยกเซนออกด้วยระบบสูญญากาศ	101
ข-6 บีตานแคโรทีนในรูปของน้ำมัน	101
ข-7 นมวัวดุจดิบและนมผงเสริมบีตานแคโรทีนในรูปนมผง	102
ข-8 น้ำนมวัวดุจดิบและน้ำนมเสริมบีตานแคโรทีนจากการละลายนมผง	102
ข-9 นมผงใช้ทดสอบสมบัติทางประสาทสัมผัส	102
ข-10 น้ำนมที่ได้จากการละลายนมผงใช้ทดสอบสมบัติทางประสาทสัมผัส	102
ข-11 เครื่องสกัดแคโรทีนอยด์	102
ข-12 เครื่องอบแห้งแบบพ่นฟอย	102
ข-13 โปรแกรมของสารมาตรฐานบีตานแคโรทีนจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC	103